

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 12.11.1999

KOM(1999) 484 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

EUROPEISKA UNIONEN OCH MACAO:
EFTER ÅR 2000

EUROPEISKA UNIONEN OCH MACAU: EFTER ÅR 2000

Innehållsförteckning

1. Inledning

2. Grunden för förbindelserna mellan EU och Macao

2.1 Rättigheter, friheter och värderingar

2.2 Ett gemensamt rättsligt system

2.3 Stabila ekonomiska förbindelser

2.4 En lovande ekonomi med goda förbindelser med fastlandet

3. Främjande av förbindelserna mellan EU och Macao

3.1 Att se till att principen "ett land, två system" blir framgångsrik

3.2 Förstärkning av de ekonomiska förbindelserna

3.3 Främjande av den multilaterala handeln

3.4 Att stödja Macaos internationella ställning

3.5 Macao som ett regionalt centrum för utbildning och kulturellt utbyte

4. Slutsatser

1. Inledning

Den 20 december 1999 kommer Macao att återgå till Kina efter att under mer än fyra århundraden ha stått under portugisisk förvaltning. EU, som är en av Macaos viktigaste internationella partner, har en nyckelroll att spela när det gäller att bidra till att överlämnandet av territoriet går smidigt och att utvecklingen i territoriet därefter blir stabil och framgångsrik. Genom de anknytningar som finns mellan Europa och Macao – likartade rättsliga system, gemensamma rättigheter, friheter och värderingar, dynamisk handel och livliga investeringar samt, framför allt de mycket starka banden när det gäller kultur och civilisation – har Europa unika möjligheter att spela denna roll.

Nyckeln till Macaos framtida stabilitet ligger i att den gemensamma kinesisk-portugisiska förklaringen, som garanterar territoriets rättigheter och friheter, genomförs fullt ut. Genom förklaringen, i vilken begreppet "ett land, två system" fastställs, garanteras den speciella administrativa regionen (SAR) Macao en hög grad av självstyre inom Folkrepubliken Kina. EU kommer att använda alla de medel som står till dess förfogande – politisk dialog, handel, investeringar, samarbete och kulturella förbindelser – för att bidra till att befästa Macaos självstyre inom Kina, särskilt Macaos traditionella levnadssätt som parterna i den gemensamma förklaringen har åtagit sig att bevara. Enligt Europeiska unionens mening kommer detta att stärka Macao och fastlandet och göra att de båda blir fastare förankrade i världssamfundet. Det kommer också att befrämja den ekonomiska och sociala utvecklingen i Macao som viktigt brohuvud till de angränsande kinesiska regionerna.

I juni 1999 framhöll Europeiska rådet vid sitt möte i Köln mycket tydligt Europas stöd för Macao genom följande uttalande:

"Europeiska rådet förväntar sig att övergångsprocessen i Macao avslutas i den positiva anda som har kännetecknat hela processen. Europeiska rådet är övertygat om att ett fullständigt genomförande av Kinas och Portugals gemensamma förklaring från 1987 kommer att säkerställa en harmonisk övergång av ansvaret den 20 december 1999 och anser att en hög grad av autonomi i det framtida särskilda förvaltningsområdet samt kontinuitet när det gäller Macaos särskilda sociala, ekonomiska, rättsliga och kulturella identitet kommer att utgöra grunden för områdets stabilitet och välbefinnande. Europeiska rådet är övertygat om att de nuvarande förbindelserna och det nuvarande samarbetet mellan unionen och Macao kommer att förbättras och att detta kommer att utgöra ett positivt bidrag till områdets framtida utveckling."

2. Grunden för förbindelserna mellan EU och Macao

2.1 Rättigheter, friheter och värderingar

EU och Macao har likartade rättigheter och värderingar. För Macaos del är dessa nedskrivna i den gemensamma kinesisk-portugisiska förklaring som undertecknades av de båda parternas regeringar i april 1987. Enligt förklaringen bör det skapas en speciell administrativ region enligt principen "ett land, två system" med ett särskilt socialt och ekonomiskt system under femtio år efter den 20 december 1999.

I den gemensamma förklaringen anges att den speciella administrativa regionen Macao kommer att åtnjuta en hög grad av självstyre, utom i fråga om utrikes- och försvarsärenden. Regionen kommer att behålla sina verkställande, lagstiftande och rättsskipande befogenheter. Regeringen kommer att väljas av folket i Macao, det lagstiftande rådet kommer att utfärda lagar, och dess sista instans för rättslig prövning kommer att ligga i Macao. De nu gällande lagarna kommer att förbli i stort sett oförändrade. De nuvarande sociala och ekonomiska systemen kommer också i likhet med det traditionella levnadssättet att förbli oförändrade.

I den gemensamma förklaringen anges också att den speciella administrativa regionen Macao, i enlighet med lagen, kommer att garantera de som bor i Macao alla rättigheter och friheter, inbegripet personlig frihet, yttrandefrihet, pressfrihet, föreningsfrihet och rörelsefrihet, strejkrätt och yrkesfrihet, akademisk forskningsfrihet, religions- och trosfrihet, informationsfrihet och rätt att äga privat egendom.

Bestämmelserna i den gemensamma förklaringen har inarbetats i den blivande speciella autonoma regionens grundförfattning, eller minikonstitution, som godkändes av den kinesiska folkkongressen 1993. Denna lagstiftning träder i kraft samma dag som Macao överlämnas.

Kulturell tolerans, religionfrihet och fri religionsutövning är framträdande element i Macaos identitet. Västerländska och kinesiska traditioner bevaras sida vid sida.

Alla dessa rättigheter, friheter och värderingar måste skyddas. Självstyre och respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna är oskiljaktiga från begreppet "ett land, två system" och EU kommer noggrant att följa att det genomförs fullt ut.

Europeisk närvaro i regionen och starka personliga band mellan Europa och Macao är andra viktiga element som medverkar till att göra Macao till en naturlig språngbräda för EU i regionen.

2.2. Ett gemensamt rättsligt system

Macaos rättsliga system har sina rötter i Europas egen kontinentala rättsstruktur i vilken de rättsstatliga principerna erkänns. Vid överlämnandet kommer det att ersättas med ett system som fastställts efter samråd med Kina i den gemensamma förbindelsegruppen för Macao, varigenom Macaos lagstiftning överförs direkt så som den var under den portugisiska förvaltningen. I den gemensamma förklaringen och grundförfattningen anges att de lagar som var i kraft i Macao före överlämnandet till Kina inte kommer att ändras.

Macaos rättssystem erkänner också folkrättens företrädare framför den nationella lagstiftningen. I händelse av konflikt har internationella åtaganden företrädare framför den nationella lagstiftningen. Detta gäller även internationella konventioner som är i kraft i Macao men inte i själva Kina. Tillämpningen av internationella bestämmelser kan inte begränsas eller förhindras av lokala bestämmelser.

Grundförfattningen garanterar också den speciella administrativa regionens verkställande, lagstiftande och dömande organ en hög grad av självständighet och oberoende. Alla dessa viktiga principer måste bevaras i framtiden och kommer i hög grad att understödjas av EU.

2.3. Stabila ekonomiska förbindelser

De ekonomiska förbindelserna är redan fast grundade på öppen handel och investeringar. Detta förstärks genom handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Macao som varit i kraft sedan 1993. EU är Macaos näst största handelspartner och tar emot ungefär 30 % av dess samsammanlagda årliga export. 1998 stod EU för 11 % av Macaos import. Macao hade 1998 ett överskott i handeln med EU på 447 miljoner USD.

EU är den tredje största investeraren i Macao efter Kina och Hong Kong. Portugal är den avgjort mesta aktiva EU-investeraren i Macao (27 investeringsföretag), följt av Frankrike (5) och Förenade kungariket (4).

Macao deltar i flera samarbetsprogram med EU inom nyckelområden som företagsledning, offentlig förvaltning, finansiella tjänster, turism och Europastudier. Macao omfattas också av programmet Asia Invest, genom vilket sakkunskap och medel från EU ställs till förfogande för att främja investeringar.

Kontinuiteten i det nuvarande ekonomiska systemet gynnas också av att de viktigaste franchiseavtalen beträffande offentliga tjänster, i vilka europeiska företag i många fall är parter, förlängts efter samråd med den gemensamma förbindelsegruppen för Macao.

2.4. En lovande ekonomi med goda förbindelser med fastlandet

Per capita-inkomsten i Macao är cirka 17 000 euro om året, en av de högsta i Asien. Macao gränsar till Guangdong-provinsen och ligger nära Hong Kong. Macao har utvecklats från en tillverkningsbaserad ekonomi inriktad på särskilda sektorer som textilier och leksaker till att bli en tjänsteleverantör. Tjänsteverksamheten domineras av, men är inte begränsad till turism. Regionen fortsätter att utveckla sin specialisering inom tjänstesektorn och fungerar som ett brohuvud för utländska investerare som önskar bedriva handel med Kina.

Kinas investeringar i Macao är avsevärda, särskilt inom infrastruktur, turism och handel. Macao erbjuder Kina en bas för tillverkning, distribution och transport med tanke på export och vidareexport. Macao erbjuder utländska investerare en välbekant rättslig och kulturell miljö i vilken de kan bedriva handel med det kinesiska fastlandet.

Macao åtnjuter också politisk stabilitet, har en frihamn, låg beskattning och skattemässiga fördelar, låga driftskostnader, god tillgång på bostäder och kontor, modern infrastruktur, ett avancerat telenät, ett stabilt finans- och penningpolitiskt system samt välutbildad personal, faktorer som alla ger regionen en konkurrensmässig fördel framför andra ekonomier i regionen.

3. Främjande av förbindelserna mellan EU och Macao

3.1. Att se till att principen "ett land, två system" blir framgångsrik

För att medverka till att principen "ett land, två system" genomförs fullt ut kommer Europeiska unionen att vidareutveckla och stärka sina förbindelser med Macao inom de områden som tillhör SAR-regeringens ansvarsområden. EU kommer här att fortsätta att ha direkta kontakter med myndigheterna i Macao.

Europeiska unionen kommer noggrant att följa hur principerna i den gemensamma förklaringen och i grundförfattningen genomförs, liksom de överenskommelser som träffas i den gemensamma förbindelsegruppen för Macao. Unionen kommer att aktivt använda de medel som står till dess förfogande, däribland politisk dialog, gemensamma åtgärder, gemensamma ståndpunkter och samarbete. Kommissionen kommer årligen att offentliggöra en rapport om förbindelserna mellan EU och Macao med början år 2000. Macao kommer att ha en framträdande plats i EU:s politiska dialog med Kina.

Alla berörda parter - Kina, EU, Portugal och Macao - har redan enats om att utsträcka tillämpningstiden för handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Macao till att gälla även efter överlämnandet. Avtalet utgör en fast ram för direkt dialog mellan den speciella administrativa regionen Macao och

Europeiska unionen. De strukturer som upprättats enligt avtalet, som Gemensamma kommittén vilken sammanträder årligen, kommer att finnas kvar.

Europeiska unionen framhåller på nytt att det är nödvändigt att de principer som slås fast i avtalet upprätthålls fullt ut efter överlämnandet, däribland bestämmelsen om att tillämpningen av avtalet grundas på respekt för de demokratiska principer och mänskliga rättigheter som ligger till grund för gemenskapens och Macaos politik.

EU stödjer i synnerhet starkt utvecklingen av respekten för demokratiska principer i territoriet. I Macaos politiska system, så som det är inskrivet i grundförfattningen, finns inga bestämmelser om att alla medlemmar av den lagstiftande församlingen skall utses genom allmänna val. EU anser att det i slutändan ligger såväl i Macaos som i hela Kinas intresse att den demokratiska processen i territoriet stadigt förbättras.

För att principen "ett land, två system" skall kunna genomföras med framgång är det nödvändigt att man fortsätter att bygga upp en välutbildad och effektiv offentlig förvaltning.

EU:s strävan är att FN:s konventioner om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter och de centrala arbetsnormerna i ILO-konventionerna skall tillämpas fullt ut i Macao. EU skall tillämpas fullt ut i Macao. EU välkomnar det faktum att Kina åtagit sig att regelbundet rapportera om hur genomförandet av dessa konventioner fortskrider i Macao.

3.2. Förstärkning av de ekonomiska förbindelserna

Europeiska unionen framhåller på nytt att det viktigaste målet i handels- och samarbetsavtalet är att intensifiera och diversifiera handeln och de bilaterala ekonomiska förbindelserna med Macao, huvudsakligen inom tjänstesektorn, till stöd för de prioriteringar som fastställts av regeringen i Macao.

EU är förvissad om att handelsförbindelserna kommer att fortsätta att förbättras efter överlämnandet. Macao är i enlighet med bestämmelserna i grundförfattningen ett separat tullområde och kommer även i fortsättningen att behandlas som ett sådant av Europeiska unionen i dess handelsförbindelser med regionen.

EU är positiv till att Macao upprättar ett kontor för handel och ekonomi ackrediterat hos Europeiska gemenskapen, som ett medel att få till stånd en regelbunden dialog i handelsfrågor, ekonomiska frågor och samarbetsfrågor.

Europeiska unionen noterar slutligen de ekonomiska möjligheter som Macao erbjuder inom tjänstesektorn. EU kommer att bemöda sig om att uppmuntra europeiska investeringar i territoriet. För detta ändamål kommer EU att aktivt använda sig av de instrument som för närvarande står till dess förfogande, framför

allt Asia Invest, liksom av framtida instrument. Direkt dialog mellan det privata näringslivet i EU och Macao kommer också att uppmuntras.

Ett annat viktigt sätt för EU att erkänna Macaos oavhängighet är att på nytt göra klart att Macao i likhet med idag även efter överlämnandet bör bedömas efter sina egna meriter när det gäller gemenskapens förteckning över visumpliktiga länder. Detta skulle återspegla den tillit som EU hyser till de åtgärder som Macao nu vidtar för att se till att pass utfärdade i den nya särskilda autonoma regionen Macao är säkra. Friare tillträde till europeiska länder för i Macao bosatta personer skulle med säkerhet medverka till att ekonomiska kontakter och andra kontakter förstärks och underlättas. Det skulle också vara ett bevis för att man från europeiskt håll hyser tilltro till Macaos framtid. Detta skulle ligga i både EU:s och Macaos intresse.

3.3. Främjande av den multilaterala handeln

Macao kan såsom grundande medlem av WTO ge Kina medlemskapets fördelar och ge kunskap om hur världshandelssystemets bestämmelser tillämpas. EU uppmuntrar Macao att aktivt delta i WTO:s sektorsavtal på olika områden, t.ex. de avtal som rör telesektorn och sektorn för finansiella tjänster.

3.4. Att stödja Macaos internationella ställning

Europeiska unionen kommer att stödja Macao i dess strävan att bevara sitt traditionella levnadssätt i enlighet med vad som fastställs i territoriets grundförfattning. Detta levnadssätt inbegriper fortsatt europeisk närvaro och förstärkning av de personliga banden med Europa.

Europeiska unionen kommer också att stödja Macaos fortsatta deltagande i internationella organisationer och forum i den mån det är förenligt med dess internationella ställning.

3.5. Macao som ett regionalt centrum för utbildning och kulturellt utbyte

Europeiska unionen avser att stödja Macao som ett regionalt centrum för utbildning och kulturellt utbyte och även att stödja regionen inom lagstiftning, turism, offentlig förvaltning, företagsledning och Europastudier. EU uppmuntrar också Macao att bidra till ökade kunskaper om Europa i Asien och vice versa. Detta kommer att bidra till att öka den ömsesidiga förståelsen och underlätta det ekonomiska samarbetet mellan de två kontinenterna.

Macao kommer dessutom även i fortsättningen att få delta i regionala samarbetsprojekt mellan EU och Asien. Regionen kommer att kunna delta i bilaterala projekt med Kina, särskilt sådana som är av särskilt intresse för regionen såsom utveckling av mänskliga resurser, utbildning och vidareutbildning samt samarbete mellan universitet.

En person med ansvar för samarbetet mellan EU och Macao kommer att placeras i Macao för att hjälpa till med samordningen av det bilaterala samarbetet under en

begränsad period; denne kommer att vara underställd det kontor för Europeiska kommissionen som är ackrediterade i Hong Kong och Macao.

4. Slutsatser

Europeiska unionen anser att Macao har en väsentlig roll att spela som en bro mellan Asien och Europa, särskilt inom följande områden:

- Demokrati, mänskliga rättigheter, personliga friheter och därmed sammanhängande frågor.
- Ekonomi och handel, inbegripet WTO.
- Kulturella frågor och Macaos roll som ett regionalt centrum för utbildning och utbyte.

EU ser fram emot att upprätthålla och utveckla vänskapliga förbindelser med Macao före och efter överlämnandet. EU tror sig ha en viktig och särskild roll att spela när det gäller att hjälpa Macao att fullt ut genomföra grundförfattningen och därmed säkerställa en lyckosam och stabil framtid för territoriet efter överlämnandet. Med detta i åtanke kommer Europeiska unionen att

- fortsätta de direkta kontakterna med Macao inom de områden som är fastlagda i grundförfattningen,
- nära övervaka och främja genomförandet av principen "ett land, två system" för att fullt ut stödja Macaos politiska, ekonomiska och kulturella självstyre och skyddet av de rättigheter och friheter som fastställs i den gemensamma kinesisk-portugiska förklaringen,
- se till att det bilaterala handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska kommissionen och Macao tillämpas fullt ut som ett instrument genom vilket de bilaterala förbindelserna kan förstärkas,
- ha direkta förbindelser med Macao i egenskap av en internationell partner och upprätthålla regelbundna och nära kontakter med regionen,
- underlätta europeiska investeringar i territoriet, särskilt inom tjänstesektorn, genom utnyttjande av befintliga eller framtida gemenskapsinstrument och genom att främja direkt dialog mellan näringslivets företrädare,
- välkomna ackrediteringen av ett kontor för handel och ekonomi inom den Europeiska gemenskapen för Macao, som ett instrument att garantera en regelbunden dialog i fråga om handel, ekonomi och samarbete,
- uppmuntra Macao att dela med sig till Kina av sina erfarenheter från medlemskapet i WTO om och när Kina ansluter sig till WTO,

- följa genomförandet av de internationella konventioner i vilka Macao är part och uppmuntra regionen att även ansluta sig till andra konventioner,
 - hjälpa Macao att stärka sin regionala roll inom området mänskliga resurser genom utbildning, information och utbyte, särskilt sådan verksamhet som inbegriper medier, kulturutbyte, organ inom det civila samhället och högre utbildningsanstalter. Detta bör genomföras genom åtgärder som direkt engagerar myndigheterna i den speciella administrativa regionen och i EU och genom att den speciella administrativa regionen tas med i regionala projekt.
-

KOM(1999) 484 slutlig

DOKUMENTS

SV

11 02 10 06

Katalognummer : CB-CO-99-481-SV-C
